

Priloga 2: Kakovostni razredi za razvrščanje hlodovine

Hlodovina se razvršča po kakovostnih razredih na podlagi dimenzij in kvarnih vplivov napak, ki se merijo v skladu s prilogo 3 tega pravilnika.

Kakovostni razredi so določeni posebej za listavce in iglavce, nekatere lastnosti za razvrstitev pa so pri različnih drevesnih vrstah različne. Za drevesne vrste, ki niso posebej navedene v opisih zahtevanih lastnosti za posamezni kakovostni razred, veljajo zahtevane lastnosti za drevesne vrste, ki so jim po lastnostih lesa najbolj podobne.

Pri plemenitih listavcih veljajo zahtevane lastnosti za razvrstitev po kakovostnih razredih v času zimske sečnje oziroma od začetka oktobra do konca aprila, na podlagi sporazuma med prodajalcem in kupcem pa največ do konca maja.

LISTAVCI

1. Kakovostni razred A1 - LISTAVCI - Hlodi za proizvodnjo rezanega furnirja listavcev¹

a) dimenzije

- minimalna dolžina: 2,0 m,
- napredovanje dolžine: 0,10 m,
- minimalni premer: bukev 40 cm, drugi listavci 35 cm;

b) dovoljene napake

- zdrave grče: do 10 mm neomejeno, ena do premera 20 mm na meter,
- zdravo nepravo srce (rdeče srce): do 20 % premera čela,
- zdravo nepravo srce pri jesenu: do 30 % premera na tanjšem koncu hloda,
- trohnoba v srcu: do 10 % premera čela,
- enostranska krivost: višina loka do 2 % dolžine hloda,
- poškodbe, zarasle rane, strohnela beljava, obarvana beljava: do globine 5 % premera na mestu merjenja,
- ovalnost: do 20 % srednjega premera,
- koničnost: do 3 % premera večjega čela hloda,
- žlebatost: do globine 5 % premera manjšega čela hloda,
- kolesivost: do 10 % premera čela,
- razpoka na enem čelu hloda do globine 10 cm,
- druge napake srca pri mehkih listavcih: do 10 % srednjega premera,
- skupno število napak: največ 4.

2. Kakovostni razred A1 – LISTAVCI - Hlodi za proizvodnjo rezanega furnirja hrasta

a) dimenzije

- minimalna dolžina: 2,0 m,
- napredovanje dolžine: 0,10 m,
- minimalni premer: 40 cm;

b) dovoljene napake

- zdrave grče: do 10 mm neomejeno, 2 do premera 20 mm na meter,
- enostranska krivost: višina loka do 3 % dolžine hloda,
- zatesi: globine do 10 % premera na mestu zatesa,
- rovi kozličkov: 1 na meter,

¹ Ne velja za hrast, oreh, hlode z ikričavo, rebrasto in ptičjo teksturo furnirja.

- trohneča ali mušičava beljava: dovoljena, če je premer zdravega dela najmanj 35 cm – beljava se v tem primeru lahko bonificira,
- koničnost: do 5 % premera na večjem čelu hloda,
- majhna zavrtost vlaken: do 10 % srednjega premera hloda,
- dvojno srce: razdalja med centroma src do 20 % premera čela,
- delna poškodba skorje,
- razpoka na enem čelu hloda do globine 10 cm,
- skupno število napak: največ 6.

3. Kakovostni razred A2 – LISTAVCI - Hlodi za proizvodnjo luščenega furnirja

a) dimenzije

- minimalna dolžina: 2,0 m,
- napredovanje dolžine: 0,10 m,
- minimalni premer: 35 cm,
- minimalni premer za javor in mehke listavce: 30 cm;

b) dovoljene napake²

- zdrave grče: do 20 mm neomejeno, do premera 40 mm pa največ 2 na meter,
- zdravo nepravo srce: do 50 % premera čela,
- napake v srcu, ki ne vplivajo na možnost pritrjevanja za luščenje, ob pogoju uporabnega dela zunanjega kolobarja (najmanj 1/6 tanjšega premera),
- slepice: v notranjem delu hloda, ki zajema 2/3 premera čela,
- čelne razpoke: skupne dolžine 10 cm,
- enostranska krivost: višina loka do 2 % dolžine hloda,
- koničnost: do 3 % večjega premera,
- žlebatost: globine do 3 % premera na mestu merjenja,
- delne poškodbe skorje pri transportu in manipulaciji,
- zavrtost: 10-20 % srednjega premera hloda,
- ekscentrično srce,
- skupno število napak: največ 5.

4. Kakovostni razred B – LISTAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa prve kakovosti

a) dimenzije

- minimalna dolžina (izjema gaber): 4,0 m,
- minimalna dolžina za gaber: 1,5 m,
- napredovanje dolžine: 0,10 m,
- minimalni premer: bukev, hrast, jesen, brest, javor, črni gaber, robinija, mehki listavci in sadno drevje 30 cm, gaber 35 cm;

b) dovoljene napake

- zdrave grče: do 20 mm neomejeno, velikosti do 15 % srednjega premera hloda največ ena na meter,
- slepice: ena na dva metra,
- čelne razpoke: po ena na čelo skupne dolžine do velikosti srednjega premera hloda,
- luknje od večjih ličink: ena na vsaka 2 metra in od manjših ličink ("mušičavost") do 3 na meter, če ne gredo v srce,
- enostranska krivost: višina loka do 3 % dolžine hloda,
- majhna zavrtost: do 10 % srednjega premera hloda,

² Na zunanjem delu hloda oziroma obodu, ki obsega najmanj 1/6 srednjega premera.

- koničnost: do 4 % premera večjega čela,
- žlebatost: globine do 5 % premera na mestu merjenja,
- ovalnost: brez omejitev,
- mehanske poškodbe: do globine 10 % premera,
- napake v srcu: do 20 % premera čela,
- zdrava neprava črnjava: bukev, jesen in mehki listavci do 50 % premera čela, javor do 40 % premera čela,
- za hrast: beljava z napokami, trohneča ali mušičava,
- skupno število napak: največ 4.

5. Kakovostni razred C – LISTAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa druge kakovosti

a) dimenzije

- minimalna dolžina (izjema gaber): 4,0 m,
- minimalna dolžina za gaber: 1,5 m,
- napredovanje dolžine: 0,10 m,
- minimalni premer: bukev, hrast, jesen, brest, javor, robinija 30 cm, gaber in črni gaber 20 cm, mehki listavci in sadno drevje 25 cm;

b) dovoljene napake

- zdrave grče: do 40 mm neomejeno, velikosti do 25 % srednjega premera hloda največ ena na meter,
- slepice: višina bradavice do 40 mm neomejeno, večje pa ena na dva metra,
- vse napake v srcu: do 1/4 premera čela,
- čelne razpoke: skupne dolžine do velikosti srednjega premera hloda,
- enostranska krivost: višina loka do 4 % dolžine hloda,
- ovalnost: brez omejitev,
- koničnost: do 6 % premera večjega čela,
- srednja zavitev: do 20 % srednjega premera hloda,
- luknje od ličink: od večjih do 1 na meter in od manjših ("mušičavost") do 3 na meter, če ne gredo v srce,
- žlebatost: globine do 10 % premera na mestu merjenja,
- mehanske poškodbe: do globine 15 % premera na mestu merjenja,
- zadušnost obeh čel: do globine 10 % dolžine hloda,
- za hrast: beljava z napokami, trohneča ali mušičava,
- skupno število napak: največ 6;

c) dovoljene dodatne napake – zdrava neprava črnjava

- bukev: do 80 % premera čela,
- jesen: brez omejitev,
- javor: do 60 % premera čela,
- mehki listavci: do 70 % premera čela.

6. Kakovostni razred D – LISTAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa tretje kakovosti

a) dimenzije

- minimalna dolžina: 3,0 m,
- napredovanje dolžine: 0,10 m,
- minimalni premer: bukev in hrast³ 30 cm;

³ Drugi listavci, razen bukve in hrasta, se ne razvrščajo v kakovostni razred.

- b) dovoljene napake
 - zdrave grče: do 40 mm neomejeno, največ 2 zdravi zrasli grči velikosti do 30 % srednjega premera hloda na meter,
 - slepice: višina bradavice do 40 mm neomejeno, večje 2 na dva metra,
 - vse napake v srcu: do 1/2 premera čela,
 - čelne razpoke: skupne dolžine do velikosti srednjega premera hloda,
 - enostranska krivost: višina loka do 5 % dolžine hloda,
 - ovalnost: brez omejitev,
 - koničnost: do 10 % premera večjega čela,
 - zavitost: nad 20 % premera,
 - dvojno srce,
 - luknje od ličink: od večjih in od manjših ("mušičavost") do 5 na meter,
 - žlebatost: brez omejitev,
 - mehanske poškodbe: do globine 20 % premera,
 - zadušnost obeh čel: do globine 15 % dolžine in 2 cm globoko po plašču,
 - skupno število napak: največ 6;
- c) dovoljene dodatne napake – zdrava neprava črnjava
 - bukev: brez omejitev.

IGLAVCI

7. Kakovostni razred A1 – IGLAVCI - Hlodi za resonančni les

- a) dimenzije
 - minimalna dolžina: 2,0 m,
 - napredovanje dolžine: 0,10 m,
 - minimalni premer: 35 cm;
- b) izločilni zahtevi
 - širina branik: 6 branike na 1 cm,
 - delež poznega lesa od 1/5 do 1/4 širine branike;
- c) dovoljene napake
 - grče: do 6 mm neomejeno, 1 zdrava grča do premera 20 mm na meter pri kosih nad 2,0 metra dolžine,
 - ravna razpoka čez srce: na enem koncu, dolžine do 1/2 srednjega premera hloda,
 - trohnoba v srcu: do 20 % premera čela,
 - enostranska krivost: višina loka do 2 % dolžine hloda.

8. Kakovostni razred A2 – IGLAVCI - Hlodi za proizvodnjo furnirja

- a) dimenzije
 - minimalna dolžina: 2,0 m,
 - napredovanje dolžine: 0,10 m,
 - minimalni premer: 40 cm;
- b) izločilna zahteva
 - širina branik: 3 branike na 1 cm;
- c) dovoljene napake
 - grče: do 6 mm neomejeno, ena zdrava grča do premera 20 mm na meter,
 - ravna razpoka čez srce: na enem koncu, dolžine do 1/2 srednjega premera hloda,
 - enostranska krivost: višina loka do 2 % dolžine hloda,
 - koničnost: do 3 % premera na večjem čela hloda,
 - skupno število napak: največ 3.

9. Kakovostni razred B – IGLAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa prve kakovosti

a) dimenzije

- minimalna dolžina (z izjemo bora): 4,0 m, za bore: 3,0 m,
- napredovanje dolžine: 1,0 m,
- minimalni srednji premer: 30 cm;

b) dovoljene napake

- grče: zrasle grče do 20 mm neomejeno, en venec do 40 mm na meter,
- grče: nezrasle, delno zrasle in trohneče grče do 6 mm neomejeno, trije venci do 20 mm na tekoči meter,
- obodna obarvanost (modrina): do 1 cm globine,
- vse napake srca: do 10 % premera čela,
- nezarasle mehanske poškodbe: do 1/20 premera na mestu poškodb,
- pokline: do 1/20 premera,
- čelne razpoke: do 1/2 premera čela,
- enojna krivost: višina loka do 3 % dolžine hloda,
- koničnost: do 4 % premera na debelejšem koncu hloda,
- žlebatost: do 5 % premera na mestu merjenja,
- ovalnost: do 20 % srednjega premera hloda,
- vrasla skorja: dovoljena,
- zavitost vlaken: do 10 %,
- mehanske poškodbe: ena mehanska poškodba globine 1/10 premera na mestu merjenja,
- skupno število napak: največ 5.

10. Kakovostni razred C – IGLAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa druge kakovosti

a) dimenzije

- minimalna dolžina (z izjemo bora): 4,0 m, za bore: 3,0 m,
- napredovanje dolžine: 1,0 m,
- minimalni srednji premer: 25 cm;

b) dovoljene napake

- grče: zrasle grče do 40 mm neomejeno, en venec do 60 mm na tekoči meter,
- grče: nezrasle, delno zrasle in trohneče grče do 20 mm neomejeno, trije venci do 40 mm na tekoči meter,
- obodna obarvanost: do 1/4 premera čela,
- vse napake srca: do 15 % premera čela,
- nezarasle mehanske poškodbe: do 1/10 premera na mestu poškodb,
- pokline: do 1/10 premera na mestu merjenja,
- čelne razpoke: skupne dolžine do srednjega premera hloda,
- enojna krivost: višina loka do 3 % dolžine hloda,
- koničnost: do 6 % premera na debelejšem koncu hloda,
- žlebatost in vrasla skorja: dovoljeni,
- ovalnost: dovoljena brez omejitev,
- zavitost vlaken: do 20 %,
- dvojno srce: razdalja med centroma src (strženoma) manjša od 1/4 premera čela,
- smolike: brez omejitev,
- mehanske poškodbe: dve mehanski poškodbi, vsaka globine največ 1/10 premera na mestu merjenja,
- skupno število napak: neomejeno.

11. Kakovostni razred D1 – IGLAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa tretje kakovosti

a) dimenzije

- minimalna dolžina (z izjemo bora): 4,0 m, za bore: 3,0 m,
- napredovanje dolžine: 1,0 m,
- minimalni srednji premer: 20 cm;

b) dovoljene napake

- vse napake srca: do 20 % premera čela,
- čelne razpoke: skupne dolžine do srednjega premera hloda,
- skupno število napak: neomejeno.

12. Kakovostni razred D2 – IGLAVCI - Hlodi za proizvodnjo žaganega lesa za embalažo

a) dimenzije

- minimalna dolžina (z izjemo bora): 3,0 m, za bore: 2,0 m,
- napredovanje dolžine: 1,0 m,
- minimalni srednji premer: 20 cm;

b) dovoljene napake

- napake, ki so večje, kot je določeno za kakovostni razred C, omogočajo pa razžagati najmanj 60 % volumna hloda,
- vse napake srca: do 50 % premera čela (povprečje obeh čel),
- obodna trohnoba: do 1/5 premera (povprečje obeh čel),
- čelne razpoke: skupne dolžine do srednjega premera hloda,
- skupno število napak: neomejeno.

13. Kakovostni razred D3 – IGLAVCI - Hlodi z izrazito zverženostjo lesnih vlaken za proizvodnjo žaganega lesa za embalažo

a) dimenzije

- minimalna dolžina : 2,0 m,
- nadmera: 20 cm,
- minimalni premer⁴: 50 cm;

b) dovoljene napake

- napake, ki so večje, kot je določeno za kakovostni razred C,
- trohnoba v srcu: največ 1/2 premera čela (povprečje obeh čel),
- kolesivost: največ 1/2 premera čela (povprečje obeh čel),
- spremembe naravne barve lesa (mokro srce, rjavost) v srcu: največ 1/2 premera čela (povprečje obeh čel),
- čelne razpoke: skupne dolžine do srednjega premera čela,
- skupno število napak: neomejeno.

⁴ Upošteva se premer na tanjšem koncu hloda.